

ІСТОРІЯ БІБЛІОТЕКИ

Бібліотека Державного навчального закладу «Харківський регіональний центр професійної освіти поліграфічних медіатехнологій та машинобудування» існує з 2017 року, створена вона із 2 окремих бібліотек навчальних закладів, які об'єдналися в один: Державний навчальний заклад «Харківський поліграфічний центр ПТО» та Харківський професійний ліцей машинобудування (Наказ Міністерства освіти і науки України «Про реорганізацію професійно-технічних навчальних закладів Харківської області» від 28 лютого 2017 року № 318).

Минуле і сьогоднішня нашої бібліотеки – це та основа, яка дозволяє нам професійно працювати і розвиватися.

Відділення №1 бібліотеки, адреса: вул.. Івана Камішева, 37

Бібліотека розпочала функціонувати з 1966 року, як структурний підрозділ технічного училища №26 з поліграфічної галузі. Спочатку вона займала одну кімнату площею 20 кв.м. Бібліотека обслуговувала близько 200 читачів. Книжковий фонд бібліотеки на той час складав 2427 примірників. Перші книги, прийняті до фонду бібліотеки – 60 примірників політичної економії. Перший запис в інвентарній книзі був зроблений 10 листопада 1966 року – цей день вважається днем народження бібліотеки.

У 90-х роках відбулися суттєві зміни у складі книжкового фонду. Замість застарілої за змістом літератури до фонду бібліотеки стали надходити книги з історії України, народознавства. З появою нових спеціальностей активізувалася діяльність щодо комплектації фонду відповідною навчальною, методичною та науковою літературою, яка забезпечила вивчення нових дисциплін. Також бібліотека почала комплектуватися і підручниками з загальноосвітньої підготовки.

Аналіз роботи бібліотеки показує, що число її читачів і книжковий фонд невпинно зростає. Так на 1.01. 2000 року бібліотека налічувала 15170 примірників друкованих видань та більше 300 читачів.

Бібліотека поліграфічного центру має книгосховище, абонемент та читальний зал, в якому є Internet. Завдяки доступу до мережі Internet педагогічні працівники та учні мають можливість отримати додаткову

інформацію. У фонді бібліотеки є 17500 примірників друкованих видань. Маючи вихід до глобальної мережі Інтернет в бібліотеці поліграфічного центру формуються і використовуються електронні ресурси. Щорічно бібліотека передплачує понад 20 назв періодичних видань.

Відділення №2 бібліотеки, адреса: вул. Пушкінська, 87.

Рік заснування та коротка історія:

Бібліотека колишнього Харківського професійного ліцею машинобудування (РУ-5, ПТУ № 5) була заснована у 1943 році разом з відкриттям учбового закладу.

24 серпня 1943 року начальником Головного Управління Трудових резервів при РНК СРСР П. Москатовим було видано Наказ № 1117 «Про організацію спеціальних ремісничих училищ», в якому говорилося:

«На виконання Постанови Раднаркому Союзу РСР та ЦК ВКПБ від 21 серпня 1943 року «Про невідкладні заходи щодо відновлення господарства в районах, звільнених від німецьких окупантів», наказую:

1). Організувати протягом вересня-листопада 1943 року ...у Харківській області – 3 ремісничі училища. З них одне училище металістів та одне – енергетиків (для хлопчиків), одне училище для дівчаток (радіо-училище)».

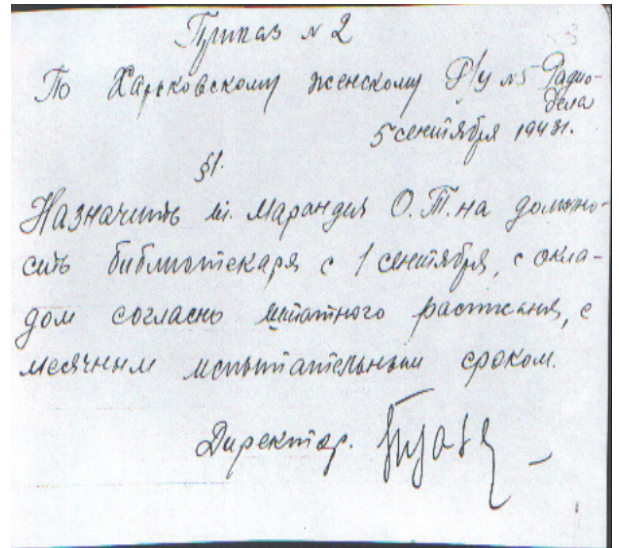
Наказом № 1138 начальника Головного Управління Трудових резервів від 29 серпня 1943 року «Про встановлення найменувань, єдиної нумерації та термінів відкриття» Харківському спеціальному жіночому ремесленному училищу радіо-діла було надано номер «5» и визначено строк відкриття – 25 листопада 1943 року.

Комплектування училища почалося в серпні, а вже 5 вересня 1943 року – Наказом № 2 у по Харківському спеціальному жіночому РУ № 5 – була відкрита бібліотека, книги для якої збирали по крихтам. То були книги, які дарували мешканці Харкова, вчителі училища, його учні та держава: художня література, підручники за загальноосвітніми (учні закінчували 7-річну загальноосвітню школу) та спеціальними предметами.

Бібліотека розташовувалася в пристосованому приміщенні в учбовому корпусі по вулиці Мельникова, 4. Наказом № 279 від 02.06.1945 року, з метою покращення обслуговування учнів училища, було встановлено часи роботи бібліотеки: з 8 до 13 години та з 18 до 21 години, у неділю – з 9 до 13 години та з 15 до 19 години, вихідний – понеділок.

Підручники та іншу необхідну літературу заборонялося виносити за межі училища, її можна було використовувати лише в приміщенні учбового корпусу або гуртожитку. Підручники одного і того ж найменування учням вдруде (або декілька екземплярів) не видавалися. Підручників для загальноосвітніх предметів та спеціальної підготовки було дуже мало, тому вони видавалися заступнику директора училища з навчально-виробничої діяльності, який потім розподіляв їх серед учнівських груп.

Якщо учень жив у гуртожитку, то підручники він отримував у вихователя гуртожитку. Вихователі, в свою чергу, отримували підручники у бібліотеці під розпис, а потім повертали у бібліотеку. Для обліку руху підручників існувала «Книга ведомостей видачі книг».

*Учбовий корпус на вул. Мельникова, 4.
Наказ про призначення першого бібліотекаря.*

Видавати книги для використання на дому дозволялася лише з письмового дозволу заступника директора з навчально-виробничої діяльності. У разі втрати або крадіжки книг приймалися невідкладні дії з виявлення причин, винних та повернення втрачених книг.

Бібліотекар повинен був двічі на місяць перевіряти («перереєструвати») усі видані підручники «по заранеє розробтанному графіку».

Учні, після закінчення навчання або в разі канікул, були повинні здати отримані книги у бібліотеку. В Наказі № 211 від 18.12.1944 року говорилося: «Вихователям, класним керівникам провести роботу з роз'яснення учням необхідності дбайливого ставлення до довіреної їм державної власності, і зокрема до книг – джерела знань. Вжити всіх заходів щодо повернення в бібліотеку, не здані досі, книги. Контроль за виконанням покласти на заступника з матеріальної частини та завуча».

1 вересня 1972 року училище (тепер його назва – ПТУ № 5, в ньому займаються вже, також, і хлопці за новими професіями, а не лише дівчата) переїжджає у новий корпус по вулиці Пушкінській, 87 де бібліотека розташовується на першому поверсі навчального корпусу у спеціальному приміщенні з абонементом, читальною залою, книгосховищем.

На 01.01.2018 р. фонд бібліотеки – 28962 екземпляра.

Бібліотека обслуговує учнів, викладачів, майстрів виробничого навчання, працівників ліцею щоденно з 8 до 16.30 години (крім суботи та неділі) та працює у тісному контакті із педагогічним колективом.

Структура бібліотеки: абонемент – площа 15,7 кв.м;

читальна зала – площа 65,8 кв.м на 50 місць;

книгосховище – площа 48,6 кв.м

У читальному залі знаходиться комп'ютер, телевізор, відеомагнітофон, проектор та екран, багатофункціональний пристрій (принтер, ксерокс, сканер).

У 2017 році бібліотека здійснювала підписку періодичних видань по усім напрямкам діяльності навчального закладу: 31 екземпляр (газети, журнали, книги, електронні видання – диски).

Тематика комплектування фонду бібліотеки: підручники із загальноосвітніх та спеціальних предметів, спеціальна технічна література по машинобудуванню, педагогіці та методиці викладання.

Користувачі бібліотеки мали можливість отримати для використання у читальному залі ще й електронні ресурси фонду:

- електронні текстові аналоги друкованих видань (підручники із загальноосвітніх та спеціальних предметів, методична література, енциклопедії, стандарти, програми);
- «Нормативно-правове регулювання професійно-технічної освіти в Україні» (електронний варіант);
- «Офіційний вісник України» (електронний варіант);
- нормативні акти з охорони праці (додатки до журналу «Довідник спеціаліста з охорони праці»);
- електронні додатки до журналу «Шкільний бібліотечно-інформаційний центр» - Інформаційне забезпечення навчального процесу для викладачів загальноосвітніх предметів (інформаційні паспорти до навчальних тем).

Бібліотека – неодноразовий переможець професійних конкурсів:

- у **2003 році** за результатами обласного конкурсу-акції «Розвиток бібліотеки – інвестиції в інтелектуальний потенціал навчального закладу» бібліотека зайняла 3-тє місце;
- у **2008 році** – переможець I етапу Всеукраїнського конкурсу «Бібліотекар професійно-технічного навчального закладу 2008 року» в номінації «Бібліотекар міських професійно-технічних навчальних закладів»;
- у **2008 році** за результатами Всеукраїнського конкурсу «Бібліотекар професійно-технічного навчального закладу 2008 року» – II місце у номінації «Бібліотекарі міських професійно-технічних навчальних закладів»
- у **2010 році** – лауреат I етапу Всеукраїнського огляду-конкурсу «Роль бібліотеки професійно-технічного навчального закладу у формуванні професійної компетентності робітничих кадрів» в номінації «Бібліотекарі ПТНЗ»;
- у **2010 році** за результатами Всеукраїнського огляду-конкурсу «Роль бібліотеки професійно-технічного навчального закладу у формуванні професійної компетентності робітничих кадрів» – переможець, нагороджена Дипломом I ступеня.
- Переможець обласних професійних конкурсів, починаючи із 2004 року.

Майже щорічно, починаючи із 2000 року по 2017 рік, у читальному залі бібліотеки проводилися обласні семінари та школи передового досвіду для бібліотекарів системи ПТНЗ.

При бібліотеці з 2000 по 2017 рік працював естетичний клуб «Свіча» в якому займалися щорічно до 30 учнів. Організаторами та керівниками естетичного клубу були викладач світової літератури Білоконева Майя Миколаївна (після виходу на пенсію Майя Миколаївна була почесним керівником та радником) та бібліотекар Кохно Єлизавета Іллівна. Звіти про роботу клубу – це відкриті засідання, які проводилися у читальному залі бібліотеки у вигляді захисту проєктів, тематичних та літературних вечорів,

усних журналів, віртуальних подорожей, зустрічей із цікавими людьми, конкурсів читців тощо. Про роботу клубу писалося в обласній газеті ПТНЗ Харківської області «Вісник профосвіти», Всеукраїнському журналі «Шкільна бібліотека» та «Шкільному бібліотечно-інформаційному центрі»; НМЦ ПТО у Харківській області надрукувало буклет із узагальненням роботи клубу.

Деякий час при бібліотеці працював, також, гурток «Ми – Харків'яни».

З 2000 року у бібліотеці працює Кохно Є.І., яка нагороджувалася Почесними грамотами та Дипломами: Міністерства освіти і науки України (2003, 2008 рік); Міністерства освіти і науки України, Інституту інноваційних технологій і змісту освіти, Відділення змісту професійно-технічної освіти (2008 рік, 2010 рік); Головного управління освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації (2006-2007 рік); Науково-методичного центру професійно-технічної освіти у Харківській області (2003, 2008 рік, 2010 рік); Професійного ліцею машинобудування.

Робота бібліотеки регулярно висвітлювалася у засобах масової інформації НМЦ ПТО у Харківській області, республіканських та місцевих виданнях.

Публікації про роботу бібліотеки:

Газета «Вісник профосвіти» обласного науково-методичного центру професійно-технічної освіти у Харківській області:

- Головінова В. Розвиток бібліотеки – інвестиції в інтелектуальний потенціал навчального закладу : підсумки обласного конкурсу-акції / В. Головінова, заступник директора ОНМЦ ПТО, О. Коропець, методист ОНМЦ ПТО. – 2003. – № 19-20. – С. 1-4.
- Коропець О.М. Масова робота з учнями у бібліотеці ПТНЗ : з досвіду роботи : на обласних школах досвіду роботи / О.М. Коропець, методист НМЦ ПТО // Вісник профосвіти. – 2003. – № 19-20. – С. 9-10.
- Коропець О.М. Формування духовності учнівської молоді засобами літератури : на обласних школах досвіду / О.М. Коропець, методист НМЦ ПТО // Вісник профосвіти. – 2006. – № 21-22. – С. 19.
- Коропець О.М. Бібліотекар професійно-технічного навчального закладу 2008 року : підсумки 1-го етапу Всеукраїнського конкурсу / О.М. Коропець, методист НМЦ ПТО // Вісник профосвіти. – 2008. – № 7-8-9-10. – С. 3-4.
- Коропець О.М. Бібліотека навчального закладу як інформаційний та культурно-освітній центр : з досвіду роботи Є.І.Кохно, бібліотекаря Харківського професійного ліцею машинобудування / О.М. Коропець, методист НМЦ ПТО // Вісник профосвіти. – 2008. – № 12-13-14-15. – С.21-23.
- Кохно Є.І. Бібліотека ліцею як осередок краєзнавчого виховання : стаття : з досвіду роботи / Є.І. Кохно, бібліотекар Харківського професійного ліцею машинобудування // Вісник профосвіти. – 2009. – № 1-2. – С. 27.
- Аксьонова В.М. Інноваційно-освітнє середовище – соціальне замовлення сучасного професійно-технічного навчального закладу : стаття / В.М. Аксьонова, методист НМЦ ПТО // Вісник профосвіти. – 2010. – № 7-8. – С. 4-5.

- Коропець О.М. Роль бібліотеки ПТНЗ у формуванні професійної компетентності робітничих кадрів : підсумки I етапу Всеукраїнського огляду-конкурсу / О.М. Коропець, методист НМЦ ПТО // Вісник профосвіти. – 2010. – № 12-13. – С. 18-20.
- Ковальова Т.І. Свято у Харківському професійному лицейі машинобудування : стаття з досвіду роботи бібліотеки / Т.І. Ковальова // Вісник профосвіти. – 2011. – № 5-6. – С. 16.
- Кохно Є.І. Бібліотека лицейю як осередок естетичного виховання : стаття з досвіду роботи / Є.І. Кохно, бібліотекар Харківського професійного лицейю машинобудування // Вісник профосвіти. – 2011. – № 16-17. – С. 10.
- Кохно Є.І. «Афганістан болить в моїй душі» : стаття з досвіду роботи / Є.І. Кохно, бібліотекар Харківського професійного лицейю машинобудування // Вісник профосвіти. – 2014. – № 3-4. – С. 20-22. – (Рубрика: Як живеш ПТНЗ?).
- Руденко Ю.М. Екологічне виховання: форми і методи роботи бібліотек ПТНЗ : на обласному семінарі-практикумі для бібліотекарів ПТНЗ / Ю.М. Руденко, методист НМЦ ПТО // Вісник профосвіти. – 2016. – № 13-14. – С. 7.
- Кохно Є.І. Проектна діяльність у масовій роботі бібліотек : стаття із досвіду роботи / Є.І. Кохно, бібліотекар Харківського професійного лицейю машинобудування. – 2013. – № 9-10. – С. 26-29.
- Кохно Є.І. Проекти та їх використання в навчально-виховному процесі : стаття : з досвіду роботи / Є.І. Кохно, бібліотекар Харківського професійного лицейю машинобудування // Вісник профосвіти. – 2016. – № 13-14. – С. 17-23.
- Кохно Є.І. Проектна діяльність як одна з ефективних інноваційних технологій в роботі бібліотекаря ПТНЗ : стаття : із досвіду роботи / Є.І.Кохно, бібліотекар Харківського професійного лицейю машинобудування // Вісник профосвіти. – 2016. – № 7-8. – С. 18-20.

Всеукраїнський журнал «Шкільна бібліотека»:

- Про підсумки проведення Всеукраїнського конкурсу «Бібліотекар професійно-технічного закладу 2008 р. : НАКАЗ Міністерства освіти і науки України «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» // Шкільна бібліотека. – 2008. – № 6. – С. 4-8.
- Кохно Е.И. Работа читального зала библиотеки профессионального лицея : библиотечный урок / Е.И. Кохно, М.М. Белоконева // Шкільна бібліотека. – 2008. – № 11. – С. 77-84.
- Коропець О.М. Работа эстетического клуба в библиотеке Харьковского профессионального лицея машиностроения : деятельность библиотек ПТНЗ : з досвіду роботи / О.М. Коропець // Шкільна бібліотека. – 2009. – № 5. – С. 94-101. – (Рубрика Н.І. Бугай – завідувачки відділу відділення змісту ПТО Інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОН України).
- Кохно Є.І. Из досвіду роботи бібліотеки Харківського професійного лицейю машинобудування : діяльність бібліотек ПТНЗ / Є.І. Кохно // Шкільна бібліотека. – 2009. – № 6. – С. 92-94. – (Рубрика Н.І. Бугай – завідувачки

відділу відділення змісту ПТО Інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОН України).

- Кохно Е.И. Однажды в уездном городе : библиотечный день / Е.И. Кохно, М.Н. Белоконева // Шкільна бібліотека. – 2009. – № 10. – С. 102-107.
- Удод О.А. Підсумки проведення Всеукраїнського огляду-конкурсу «Роль бібліотеки професійно-технічного навчального закладу у формуванні професійної компетентності робітничих кадрів» / О.А. Удод // Шкільна бібліотека. – 2010. – № 10. – С. 117-125.

Всеукраїнський журнал-інновація «Шкільний бібліотечно-інформаційний центр»:

- Кохно Є. Бібліотечні проекти в патріотичному вихованні : стаття із досвіду роботи / Є. Кохно, бібліотекар Харківського професійного ліцею машинобудування // Шкільний бібліотечно-інформаційний центр. – 2014. – № 2. – С. 35-39. – (Бібліотечна робота, бібліотечні технології).

Газета «Освіта України»:

- Головінов В. Розвиток бібліотеки – інвестиції в інтелектуальний потенціал навчального закладу : підсумки обласного конкурсу-акції / В. Головінов, заступник начальника Головного управління освіти і науки Харківської облдержадміністрації, директор ХОНМЦ ПТО // Освіта України. – 2004. – № 6, 23 січня. – С. 3.

Газета «Слобідський край»:

- Романовський В. Не зупиняйтесь на досягнутому / В. Романовський // Слобідський край. – 2008. – № 111 (21151), 30 вересня. – С. 1, 6.

Інститут інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України. Відділення професійно-технічної освіти:

- Кохно Є.І. Чотирикутний фундамент бібліотеки : стаття / Є.І. Кохно, бібліотекар Харківського професійного ліцею машинобудування // Роль бібліотеки професійно-технічного навчального закладу в житті учнів. Досвід роботи бібліотекарів-переможців Всеукраїнського конкурсу «Бібліотекар професійно-технічного навчального закладу 2008р.». – К. : ПТіЗО МОН України, 2008. – С. 77-82. – (Інститут інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України. Відділення професійно-технічної освіти).

Буклет із узагальненням роботи:

- Коропець О.М. Робота естетичного клубу в бібліотеці Харківського професійного ліцею машинобудування : з досвіду роботи / О.М.Коропець, методист НМЦ ПТО у Харківській області. – Харків : НМЦ ПТО, 2007. – 24 с.

Сьогодні бібліотека Державного навчального закладу «Харківський регіональний центр професійної освіти поліграфічних медіатехнологій та машинобудування» має два приміщення:

1. Вул. Камишева, 37. Загальна площа бібліотеки – 58 кв. м. Абонемент – 17 кв. м, читальний зал – 17 кв. м (кількість посадочних місць для користувачів читального залу – 10), книгосховище – 24 кв. м;

2. Вул. Пушкінська, 87. Загальна площа бібліотеки – 130,1 кв. м. Абонемент – 15,7 кв. м; читальний зал – 65,8 кв.м (кількість посадочних місць для користувачів читального залу – 50); книгосховище – 48,6 кв. м.

Читальні зали бібліотеки оснащені комп'ютерами, які підключено до мережі Інтернет. Користувачі бібліотеки мають можливість знайти, переглянути, а за допомогою багатофункціональних пристрів, копіювати, сканувати та роздруковувати необхідну інформацію.

Бібліотечний фонд розставлено за системою УДК.

На початку 2018-2019 року завідувачем бібліотеки було призначено Кохно Єлизавету Іллівну.

Бібліотека Центру – одне з провідних структурних підрозділів, що забезпечує інформацією навчально-виховний процес і займає важливе місце в житті навчального закладу.

Сьогодні сучасний стан розвитку бібліотеки характеризується змінами основних пріоритетів її діяльності. До традиційних завдань збереження і примноження фондів додалися функції інформаційно-консультаційного центру, який було створено на основі власної бази даних та використання інформаційних ресурсів глобальної мережі Інтернет.

На сайті навчального закладу розміщена web-сторінка бібліотеки, відкривши яку, користувачі зможуть отримати всю необхідну інформацію.

При бібліотеці працює Євроклуб «Меридіан», гурток «Розумники та розумниці» та клуб «Слава».

За підтримкою заступника директора з навчально-виховної роботи Моїсеєнко С.В. при бібліотеці було створено учнівську редакцію, яка здійснює друк учнівської газети «Тетрада» (Лауреат Міжнародного конкурсу шкільних медіа International Competition For School Media).

За підсумками обласного огляду бібліотечної роботи закладів професійної (професійно-технічної) освіти Харківської області бібліотека у 2019-2020 навчальному році посіла II місце, а бібліотекар Кохно Є.І. була нагороджена дипломом II ступені та пам'ятним знаком.

Робота бібліотеки регулярно висвічується у засобах масової інформації.

Публікації про роботу бібліотеки:

Руденко Ю. Про підсумки обласного огляду бібліотечної роботи у ЗП(ПТ)О : на обласних конкурсах / Юлія Руденко // Вісник профосвіти. – 2019. – № 18, грудень. – С. 7-10.

Кохно Є. Роль бібліотеки у житті і становленні підростаючого покоління (З досвіду роботи бібліотеки ДНЗ «Харківський регіональний центр професійної освіти поліграфічних медіатехнологій та машинобудування») / Єлизавета Кохно // Вісник профосвіти. – 2019. – № 18, грудень. – С.10-14.

Моїсеєнко С. Вшанування пам'яті жертв Голокосту : Як живеш, ЗП(ПТ)О? / Світлана Моїсеєнко, Єлизавета Кохно, Карина Шуть // Вісник профосвіти. – 2020. – № 1-4, січень-лютий. – С. 44-55. – (Додаток: віртуальна тематична виставка літератури та методична розробка тематичного бібліотечного уроку «Скорботна свічка пам'яті святої»).

Руденко Ю. Організація дистанційного інформаційно-бібліотечного обслуговування читачів на період карантину : аналітична сторінка / Юлія Руденко // Вісник профосвіти. – 2020. – № 7-8, квітень. – С. 24-27.

Кохно Є. Бібліотечний урок – це завжди цікаво, пізнавально й потрібно : з досвіду роботи / Єлизавета Кохно // Вісник профосвіти. – 2020. – № 9-10, травень. – С. 54-58.

Кохно Є. Світ нових можливостей: проектна діяльність у масовій роботі бібліотеки ЗП(ПТ)О : з досвіду роботи / Єлизавета Кохно // Вісник профосвіти. – 2020. – № 13, вересень. – С. 6-11.

Кохно Є. дистанційні послуги бібліотеки : з досвіду роботи / Єлизавета Кохно // Вісник профосвіти. – 2021. – № 13-14, вересень. – С. 5-8.

Кохно Є. Співпраця бібліотеки та кабінету математики з популяризації математичної освіти : з досвіду роботи / Єлизавета Кохно // Професійна освіта: теорія і практика : Науково-методичний журнал – 2021. – № 1-2 (53-54). – С. 104-109.

Кохно Є. Інформаційно-бібліографічне обслуговування користувачів в умовах воєнного стану : з досвіду роботи / Єлизавета Кохно // Вісник профосвіти. – 2022. – № 13, вересень. – С. 9-12.

Виступи на вебінарах:

08.10.2020 – Кохно Є. «Проектна діяльність – як одна з ефективних інноваційних технологій у роботі бібліотекаря».

Вересень 2022 – Кохно Є. «Інформаційно-бібліографічне обслуговування користувачів в умовах воєнного стану» («Бібліотеки ЗП(ПТ)О Харківщини в умовах війни»).

Виступ на кластері для бібліотекарів:

30.03.2021 – Кохно Є. «Дистанційні послуги бібліотеки».